

מסורת הש"ס

(א) לקמן נא. (ב) לקמן נג.  
(ג) לעיל יח. (ד) לקמן מ.  
(ה) שם. (ו) לעיל יג. עדיות  
פ"ד מ"ח [לעיל ט].  
(ז) [לעיל יג : יד.]. (ח) [לעיל  
טו.]. (ט) דשכיחא.

## הנהות הב"ח

(א) גם' דהויא ליה לחיות  
אסיה: (ב) תום' ד"ה  
שמאל וכו' נפטרן לדין  
אלא שמאל כל"ל יתיבת  
אחית נמחק:

מוסף רש"י

משל לחיות והכי מפרש לקמן: **היכה**  
**קדיימא חליה דשמעון דחליה שדר.**  
**חלץ לה רבון חליה מפלה.** בתמיה.  
רבוץ שחץ לרבאון והיך כן חמות  
החלוצתא ולא חליה מעליא היא  
דאשמעון דויקא גרידתא היא:  
כלומר השליטה לחצר  
שחץ שמעון לשניה שהיא על שטחן  
לחמות חלוצה ושניהן שוין בה וקסבר  
חליה פסולה אין לריכה לחזור  
על כל האשון: **כיון דרובה בניה.**  
שהחולץ נפישת חץ לבי: **למיפטר**  
**לריה.** דקדמאיה: **גט נפטרו לרות:**  
**אבל מיפטר נפשה פטרה.** בחליה  
דכל דהו הלך אחד חולץ לגי' היכה  
דליבא לרות דהדידיו: **נבעלה גט.**  
ב' יבמות מהא חזן ומתן יבם  
גט אחד לחלוצתא מהן שוב אין חלוצה הוגנת  
כל כך קדשא וקתה ואם חץ לה  
לא נפטרה לרה: **חץ נבעלה מחמרה.**  
עשה מחמר בנחת מנשי אחיו המת  
ואחרי' חץ לה לא נפטרה לרה  
ששחליה וז' אינה פוטרת לגמרי  
שגדיון לריה גט לתמחרו דתמן  
בפרק ר"ג (א' ע"ה) מחמר  
וגט לריה הימנו גט. ואש' רידי' לה  
אחך דחץ לה הוא דמהניא אבל  
לרה לריה חליה אבל חץ לרה  
נפטרה נבעלה מחמר מחליה ואינה  
אחרי' חליה גט לתמחרו: **דחויא**  
**לחמות אשה בויקא.** ואי הוה בעי  
לייבומי לא מצי ולהכי גריעה  
חליה: **ללרות נמי.** הא לרה  
לחמות וקוקה הוא ואחראי לייבומי  
ללרות בתקום ערוה קיימא: **ואחרי'**  
**שפוחל כו.** בפי': **אי הכי.** דאין  
ויקא חץ לחיות שחליה הוגנת היא:  
**נבעלה לרה דרכל.** דחלצה בחחרונה  
כל פטור דחליה דחל גריעה הוא  
דחוי בעי לייבומי לא מצי לחמות  
החלוצתא היא: **אלא לרה דלא**  
**היפטר.** דחליה לאה שדרה הוא דחי  
בעי מצי לייבומי: **לרות דעלמא.**  
כלומר כהן היל תמירתא כ"ג' לא  
נפטרו לרות שחץ לחחרונה: **אי הכי.**  
ללרות דקדמא שמואל נרה דרכל  
שחלצה בחחרונה קאמר: **חץ ללרות**  
**נפטרו אחיו.** בתמיה. דכי חץ  
ללרות לחמות החלוצה נפטרה לחמות  
ללרות דקדמאיה: **חץ ללרות**

החלוצה: **אלזה דרמל מי מיטערס**. אחלוצה דלרה מי מיטערס רחל:  
והסא טען. בהחלץ: **אסור אדס זלרס קרובס חלוצס**. ואפילו לא  
היתה דלרה מאחיו אלס ממכרי וטעמא הסס מפשס. והסא גמי אי הוה  
זעיי לייבומי לא מצי: **הסחיל בחיטוס**. שחלץ לללס אי יגמור זכרונס  
פטרס חלוצת זכר דרמל אט רחל: **דטען אסור אדס** יכ"ט. וכ"ט דלס  
יגמור בחיטוס חלוצת רחל לא מיטערס זכר דלסו חלוצה מעליה  
היא דלחות חלוצסו היא אלס שמיץ זכריות חלוצה: **הסחיל זכרונס**.  
שחלץ ללרס ללס: **יגמור אף בחיטוס**. אס זכרס לחלץ רחל  
פסטערס זכרס וזע"י דרמל קרובס ללס שהיא זכר חלוצסו לא  
יגמור זכרי דטען מותר אדס זכרונס ללס חלוצסו וזכ"י כיון דלץ  
יוקא אי הוה זעיי לייבומי חלוצה מימס וכל שכן גמור זכרס רחל  
לא זכרל **שדסכיסח** מילתא טפי: **לטולס**. דלמחר שמואל  
זכריש חלץ לחיטוס לא נפטרו זכרות משוס דיש יוקא וחלוצת החיטוס  
הנרועה ואפילו זכרס לא מיטערס חלץ לזכרות פטרס חיטוס  
חלוצתס משובחות משל חיטוס. ודקשרס לך הוה זכרס אדס  
זכיקס והורא כי חמות וקוקס גופס לא היא משוס דלס חלוצת  
זכרונס **לחץ**. ואפילו זכרס חמות אדס שרי לייבומי וכ"ט זכרס

ארבעה אחין פרק שלישי יבמות

כז.

**מא' אחד חולץ** לבוא דקאמ' אאמצעית. מינו דלקמן מסקין  
דשמואל המחיל ולא המחיל קאמר והמחיל בחיותו לא יגמור  
בגורו ולא מיפטרם רחל בחילתו גרסה וכו' היכא דשקין שוין דנשעין  
חילתה מתרווייהו דלהאי שטייטא לא מלשגין בין מיפטר נפשה למיפטר  
זרה וארי' דההוא דמפטרם לקמן  
דשמואל המחיל ולא המחיל קאמר סבר  
כשיניא דבסמון מלשגין בין מיפטר  
נפשה למיפטר זרה ושיניא דהכא  
דלמד דלוקן לבטול אלאמנעית סבר דבר  
אשי דלמד לקמן לא אלימא יוקה  
לשוויי זרה כערה וחילתה גרות הויא  
חילתה גרות ודכתי חלק לחיות לא  
נפטור גרות אלל הכא דשקין שוין  
אחד חולץ לבטול: **ח"א צרי ד"א**  
תיפטר. דהא חילתה כשרה היא פ"י  
בקונ' דאי עני מימס לה וז"ל לומר  
כן דאסריא ליה משום שביטול מזה  
יבמן וז"ל לא חשיב כזכי חילתה  
פסולא דמפדשיטא לעיל:

א"ה ח'צין אצרות נפטר אהות  
ואצרת רחל מי מיפטר.  
פירוש כיוון דאוקמה חתן לחיות לא  
נפטר כרות דוקא מרחל ומאס שחלן  
ללאה בענין זה נמי שחלן ללאה חתן  
לזרות נמי לא נפטר לחיות:  
**שמואל** התחיל ויא' התחיל  
לפי השתל נמי  
המקנה לית ליה ללא דשמואל לדבי  
האומר אין זיקה קאמר דלפי האמת  
למ"ד אין זיקה חתן לחיות ולבעלת  
גט נפטר זרות (וכ' לחיות אלא  
שמואל אצרות נפסדי דלית ליה זיקה  
קאמר ויהא דלא קאמר אלא לפי שלא  
הוזכר שם אהורא תחלה ומיירי  
שחלן ללאה קודם נפילת רחל וזרחה  
ולפי השתל בדרת נפילת רחל וזרחה  
דרת נפסדה דלא כדכ נפטר לא  
בחילת זרחה וחילת רחל חילת  
כשהי' היא דלא הוה אלא קרובה  
זרת חילתו וקלת דוחק הוא דה"ל  
לפרש כשהי' דלירי נפסד או אחר  
כיון דעד השהיה היה צריכ' בנת  
אחת ועוד אמר ר"י דמצינ' לפרש  
דלירי אפי' נפול בנת אחת כדס"ד  
עד השתל ואפי' השתל בדרת לא  
יגמור בדרת ואפי' בחילת הזרחה הוה  
חילת פסולה דהוה לה זרת אחות  
אשה בזיקה ולא מיפטרה ללא  
בחילתה מ"מ חשיב חילת רחל חילת  
כשהי' ואפי' אי חתן ללאה כרישא קודם  
רחל כיון דלא נשחית בלאה אלא חילת  
מועטת שכבר חתן לזרחה חילת  
חשובה טעין ולפי לא חשיב רחל אחות  
חילתה עיי' אצרות רחל אצרות

ועליו ואע"ג דקדוש שחזן לרצח נזהר נאמר רחל ושמואל סבר  
בהחזקתו (לקמן ד' מ:) כיון שנאסרה עליו שעה אחת נאסרה לעולמים מכל  
מקום הוי תולדת רחל חלילה כשרי כיון דעבדי ארעא אחות  
וקומתו ואינה אסורה אלא משום שנאסרה עליו ככר:

**תניא** בותיה דרב אשי. אכרייהא לא שיך למימר דהסחיל ואל  
הסחיל קאמר דל"כ הוה ליה לפרופי הכי כדכידא אכל  
שמואל דלירי נמי כבדלת הגב ויבעלת ממחר נקט לשון הסוה  
בכיון: **א"ה** יבוי נמי תתיבא ואל"ה אין ה"ל ונ"מ ונ"מ  
חליה לאשמעינן דחליה פסולה אינה פוערת כמו שמואל ללשנא  
דהסחיל ונ"ה הסחיל ה"מ תינקט יבוי וי"ל דשמואל ה"ל נקט יבוי  
משום דמתיי' הוה מותר אדם בקרובא כ"ל אכל ברייהא ה"ל למנקט  
יבוי עדפיה טפי מ' נמי לשמעני מתייבא:

**אחריו** חזרו ותקנו. דחוק לומר כן משום דלא מסתבר ליה למימר דלא אלימא זיקא לשוויי לזרה כערוה: בעלת

ות זקוקה: אי הכי. אמאי תני חלץ יבומי גמי תחייבם הנה: זקוקה לשוויי לנדה כי ערוה ולא גזרו חכמים אלא באחות זקוקה: בעלת

עין משפט  
גר מצודה

ה א מיי פון מלכות  
יבוס ה' ט סמח ענין  
נא טוישע א"עס מילן קע  
ספיר י ר יא ויסמן קעד  
ספיר א:  
ו ב מיי עס פיר ה' יב  
סמח עס טוישע עס  
סילן קע ספיר יא ויסן עס  
סמח וספיר:  
ז א מיי (פיר ה' טו)  
יסן סמח ב טוישע עס  
סר קעס ספיר יא  
ח ד מיי עס פיר ה' יב  
טוישע עס סר קע  
ספיר יא:

## תוספות ישנים

[illegible]